

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УМАНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ САДІВНИЦТВА

Кафедра садово-паркового господарства

"ЗАТВЕРДЖУЮ"

Гарант освітньої програми

 Т.М. Пушка
" 01 " 09 2021 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Декоративні рослини закритого ґрунту та аранжування

Освітній рівень: другий (бакалаврський)
Галузь знань: 20 «Аграрні науки та продовольство»
Спеціальність 206 «Садово-паркове господарство»
Освітня програма: Садово-паркове господарство
Факультет: лісового і садово-паркового господарства

Умань – 2021 рік

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УМАНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ САДІВНИЦТВА

Робоча програма навчальної дисципліни «Декоративні рослини закр
грунту та аранжування» для здобувачів вищої освіти спеціальності
«Садово-паркове господарство» освітньої програми: Садово-пар
господарство ОР «Бакалавр». — Умань: Уманський НУС, 2021.—14 с.

Розробник: Варлащенко Людмила Григорівна, кандидат с.-г. наук, доцент

Варлащенко Л. Г. Варлащенко Л. Г.

Робоча програма затверджена на засіданні
кафедри садово-паркового господарства

Протокол від «30» серпня 2021 року № 1

Завідувач кафедри
садово-паркового господарства

«30» серпня 2021 року

Ю.А. Велич (Ю.А. Велич
(підпис))

Схвалено науково-методичною комісією факультету лісового і са
паркового господарства

Протокол від «01» вересня 2021 року № 1

Голова Шемякін М.В. (Шемякін М.В.)
(підпис)

«1» вересня 2021 року

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній рівень, назва освітньої програми	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – – 4	20 «Аграрні науки та продовольство»	Обов'язкова	
Модулів – 3	Спеціальність: 206 садово-паркове господарство	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 9		2 -й	5-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання		Семестр	
_____		1-й	10-й
Загальна кількість годин – 120		Лекції	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4 самостійної роботи студента – 3	Освітній рівень: <u>Бакалавр</u> Освітня програма: Садово-паркове господарство	30 год.	4
		Практичні	
		28 год.	6
		Самостійна робота	
		62 год.	110
		Індивідуальні завдання: ___ год.	
Вид контролю: екзамен			

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Завдання, пов'язані з інтеграцією в європейську спільноту, гостро постали перед Україною наприкінці минулого століття, набули поширення та зумовили особливу актуальність питань з поліпшення екології внутрішнього озеленення житлових і службових приміщень. Розв'язання цих завдань відбувається в час зростання швидкими темпами обсягів промислового квітникарства і зумовленого ним суттєвого збільшення потреб вирощування декоративних рослин в умовах закритого ґрунту для фітодизайну закритого середовища. належить працям, присвяченим створенню оранжерей, в яких проводиться відбір, інтродукція та адаптація тропічних і субтропічних декоративних рослин закритого ґрунту з метою подальшого впровадження і використання в озелененні інтер'єрів. Дисципліна «Декоративні рослини закритого ґрунту та аранжування» належить до блоку нормативних спеціальних дисциплін підготовки спеціалістів садово-паркового господарства, що забезпечує теоретичну і практичну підготовку ОКР «Бакалавр» і є основою для подальшого формування фахівців ОКР «Магістр» вищезгаданого напрямку.

Мета вивчення навчальної дисципліни є формування у майбутніх спеціалістів теоретичних знань і практичних навичок з питань еколого-біологічних особливостей декоративних рослин закритого ґрунту, технології вирощування та догляду за рослинами, а також створення гармонійного середовища для мешкання людини.

Завдання: отримання студентами базових знань з декоративних рослин закритого ґрунту з метою використання їх в практичній діяльності під час проведення аранжування в умовах закритого і відкритого ґрунту, громадських і житлових інтер'єрних приміщень.

У результаті вивчення дисципліни студент повинен знати:

- історію виникнення декоративних рослин закритого ґрунту;
- класифікацію декоративних рослин закритого ґрунту,
- еколого-біологічні особливості, будову та способи розмноження декоративних рослин;
- асортимент декоративних рослин, призначених для озеленення закритого середовища;
- промислове вирощування декоративних рослин закритого ґрунту для аранжування.

У результаті вивчення дисципліни студент повинен вміти:

- розмножувати і вирощувати декоративні рослини закритого ґрунту;
- приготувати субстрат і поживні речовини;

- знати асортимент найбільш поширених декоративних культур ЗГ;
- правильно підбирати декоративну рослинність, вирощену в умовах закритого ґрунту для квіткових насаджень у відкритому ґрунті;
- проводити передсадивну підготовку цибулин до вигонки;
- доглядати за квітковими насадженнями в закритому ґрунті;
- створювати рослинні композиції залежно від призначення.

Інтегральна компетентність: здатність розв'язувати складні задачі і проблеми професійної діяльності в садово-парковому господарстві в сучасних економічних умовах та у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень і здійснення інновацій в умовах невизначеного зовнішнього середовища з урахуванням зональних умов.

Загальні компетентності згідно освітньо-професійної програми: здатність до абстрактного мислення, аналізу, синтезу; здатність діяти в нестандартних ситуаціях, нести соціальну і етичну відповідальність за прийняті рішення; здатність до саморозвитку, самореалізації, використання творчого потенціалу; здатність до комунікації в усній і письмовій формах на державній та іноземних мовах для вирішення завдань професійної діяльності; здатність керувати колективом у сфері професійної діяльності, толерантно сприймаючи соціальні, етнічні, конфесійні і культурні відмінності; здатність організації і проведення наукового дослідження; здатність оцінити результати наукового дослідження і приймати обґрунтовані рішення;

Фахові компетентності згідно освітньо-професійної програми: здатність до проектування інженерної підготовки території, будівництва і утримання об'єктів садово-паркового господарства та девастрованих земель; здатність організовувати та реалізовувати заходи і роботи з благоустрою, озеленення та утримання територій садово-паркових об'єктів; готовність до проектування технологічних процесів робіт по інженерній підготовці територій, будівництва та утримання об'єктів озеленення та ландшафтної архітектури, формування стійкого і безпечного середовища проживання людини в умовах закритого середовища; здатність розробки технічної документації виробництва зрізочного та вигоночного матеріалу в умовах закритого ґрунту.

В результаті вивчення дисципліни студент має набути наступні **програмні результати навчання:**

- розробляти технічні завдання і реалізувати системи заходів з розмноження та вирощування найбільш поширених вічнозелених декоративних рослин закритого ґрунту;
- здатність вирощувати і розмножувати декоративні рослини закритого ґрунту;

- правильно підбирати декоративну рослинність, вирощену в умовах закритого ґрунту для квіткових насаджень у відкритому ґрунті;
- проводити передсадивну підготовку цибулин до вигонки квіткових рослин;
- доглядати за квітковими насадженнями в закритому ґрунті;
- створювати композиції і проводити аранжування з квіткових рослин залежно від призначення.

У **структурно-логічній схемі** освітньої програми другого (бакалаврського) рівня вищої освіти, дисципліна «Декоративні рослини закритого ґрунту та аранжування» викладається на другому курсі у першому семестрі. В зв'язку з тим, що роботи з декоративних рослин закритого ґрунту потребують спеціального підходу, в дисципліну включені теми, що не викладалися в попередніх дисциплінах навчального плану та курсу «Зберігання та продовження життя у зрізаних квітів », а також включено вивчення спеціальної термінології. Передують вивченню дисципліни декоративні рослини закритого ґрунту такі дисципліни: ботаніка, геоботаніка, хімізахист, фізіологія рослин, генетика та селекція декоративних рослин, ґрунтознавство міських екосистем. Дисципліни, які є логічним продовженням вивчення декоративних рослин закритого ґрунту та аранжування: фітодизайн закритого середовища, основи аранжування, квітникарство, декоративне садівництво тощо.

Для набуття студентами глибоких знань і умінь передбачається активно використовувати натуральні зразки вічнозелених рослин закритого ґрунту, проводити практичні заняття в теплично-оранжерейному комплексі кафедри садово-паркового господарства Уманського НУС, дендрологічному парку «Софіївка».

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Вступ.

Тема 1. Завдання дисципліни. Основи декоративних рослин закритого ґрунту.

Змістовий модуль 2. Чинники, що впливають на успішне вирощування декоративних рослин закритого ґрунту.

Тема 1. Світлолюбні та тіневитривалі рослини закритого ґрунту.

Змістовий модуль 3. Способи розмноження декоративних рослин закритого ґрунту.

Тема 1. Насіннєве і вегетативне розмноження.

Змістовий модуль 4. Класифікація декоративних рослин закритого ґрунту

Тема 1. Розподіл декоративних рослин закритого ґрунту на групи.

Змістовий модуль 5. Декоративно-листяні дерева та кущі. Декоративно-квітучі горшечні рослини.

Тема 1. Декоративно-листяні дерева.

Тема 2 . Декоративно-листяні кущові рослини.

Тема 3 . Декоративно-квітучі горшечні культури.

Змістовий модуль 6. Виткі, звисаючі та сукуленті культури.

Тема 1. Еколого-біологічні особливості витких та звисаючих рослин.

Тема 2. Еколого-біологічні особливості сукулентів.

Змістовий модуль 7. Промислове вирощування квіткових рослин на зріз

Тема 1. Технологія вирощування альстремерії, гербери, гвоздики.

Змістовий модуль 8. Еколого-біологічні особливості основних квіткових рослин на зріз.

Тема 1. Еколого-біологічні особливості альстремерії, гербери, гвоздики.

Тема 2. Промислове вирощування та способи зберігання троянд.

Змістовий модуль 9. Вигонка квіткових культур для аранжування.

Тема 1. Вигонка бузку, гвоздики, троянд та цибулинних культур.

Тема 2. Зберігання та продовження життя у зрізаних квітів.

4. Орієнтовна структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма					Заочна форма						
	Усього	у тому числі					усього	у тому числі				
л		п	лаб	інд	с.р.	л		п	лаб	інд	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1												
Змістовий модуль 1. Вступ.												
Тема 1. Основи декоративних культур закритого ґрунту	8	2	2			4	13	1				12
<i>Разом за змістовим модулем 1</i>	8	2	2			4	13	1				12
Змістовий модуль 2. Чинники, що впливають на успішне вирощування ДРЗГ												
Тема 1. Світлолюбні та тіневитривалі рослини ЗГ	10	2	2			6	10	1				9
<i>Разом за змістовим модулем 2</i>	10	2	2			6	10	1				9
Змістовий модуль 3. Способи розмноження ДРЗГ												
Тема 1. Насіннєве і вегетативне розмноження ДРЗГ.	14	2	2			6	15		1			14

<i>Разом за змістовим модулем 3</i>	14	2	6			6	15		1			14
Модуль 2.												
Змістовий модуль 4. Класифікація горшечних ДРЗГ												
Тема 1. Розподіл ДРЗГ на групи	16	4	4			8	15		1			14
<i>Разом за змістовим модулем 4</i>	16	4	4			8	15		1			14
Змістовий модуль 5. Декоративно-листяні та квітучі горшечні рослини												
Тема 1. Декоративно-листяні дерева	4	2				2	5					5
Тема 2. Декоративно-кущові рослини	8	2	2			4	1	1				
Тема 3. Декоративно-квітучі горшечні культури.	6	2	2			2	6					6
<i>Разом за змістовим модулем 5</i>	18	6	4			8	12	1				11
Змістовий модуль 6. Виткі, звисаючі та сукулентні рослини.												
Тема 1. Еколого-біологічні особливості витких та звисаючих рослин	4	2					4	1				3
Тема 2. Еколого-біологічні особливості сукулентів	6	2	2				5		1			4
<i>Разом за змістовим модулем 6</i>	10	4	2				9	1	1			7
Модуль 3.												
Змістовий модуль 7. Промислове вирощування квіткових рослин для аранжування												
Тема 1. Технологія вирощування квітів на зріз.	6	2	2			2	11		1			10
<i>Разом за змістовим модулем 7</i>	6	2	2			2	11		1			10
Змістовий модуль 8. Особливості основних квіткових рослин на зріз.												
Тема 1. Еколого-біологічні особливості альстремерії, гербери та гвоздики.	6	2	2			6	9	1				8
Тема 2. Вирощування троянд. (Запрошений лектор, доцент Щетина С.В.)	4	2				2	8					8
<i>Разом за змістовим модулем 8</i>	10	4	2			4	17	1				16
Змістовий модуль 9. Вигонка квіткових культур для аранжування												

Тема 1. Вигонка бузку, гвоздики, троянд та цибулинних культур.	6	2	2			4	9	1				8
Тема 2. Аранжування, зберігання та догляд за зрізаними квітами.	10	2	2			12	9					9
<i>Разом за змістовим модулем 9</i>	16	4	4			8	18	1				17
Усього годин	120	30	28			62	120	6	4			110

5. Теми практичних занять

№ з/п	Назва	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
1	Декоративні рослини закритого ґрунту та їх використання	2	
2	Класифікація вічнозелених декоративних рослин	2	
3	Середовище і керування ним в умовах закритого ґрунту	2	
4	Розмноження декоративних рослин закритого ґрунту	6	1
5	Система захисту рослин	2	
6	Виробниче та ботанічне групування основних декоративних культур	2	
7	Походження тропічних декоративних культур	2	
8	Походження субтропічних декоративних культур	2	
9	Еколого-біологічні особливості сукулентів	2	1
10	Еколого-біологічні особливості витких та ампельних рослин	2	
11	Організація квіткового господарства закритого ґрунту	2	1
12	Вивчення способів аранжування, зберігання та догляду за зрізаними квітами	2	
13	Складання технологічної карти вирощування азалії індійської	2	1
Усього		28	4

6. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1.	Основи декоративних культур закритого ґрунту 1.Святенко Ю.Б. Кімнатне квітникарство / Ю.Б. Святенко. Х.: «Веста», 2009. 160 с. 2.Сквайр Девід. Новейшая энциклопедия комнатных растений. Кн. клуб: Харьков-Белгород, 2008. 159 с.	20	20
2.	Декоративно-листяні та квітучі горшечні рослини 1. Бабин Б.Н. Комнатные декоративно-лиственные растения. Миринда, 2000 г. 238 с. 2.Беспальченко Е.А. Тропические декоративные растения для дома, квартиры, офиса / Е.А. Беспальченко. Д.: ООО ПКФ «БАО», 2005. 240 с.	20	30
3.	Технологія вирощування квіткових рослин на зріз 1.Алиев З.А., Гиль Л.С. Овощеводство и цветоводство защищенного грунта . К.: Урожай, 1990. 324 с.	20	20
4.	Вигонка сакури, хеномелесу японського та первоцвітних цибулинних культур. 1.Кужницкая В, Жиак М. Растения и их применение. История и современность. Варшава; Медицина, 1992. 212 с. 2. Скрипник И. Теплицы, парники, пленочные укрытия, оранжереи и другие укрывные сооружения. Донецк, 2012. 288 с. 3. Черевченко Т.М. Довідник квітникаря-любителя / Т.М. Черевченко та ін. Київ: Урожай, 1994. 368 с.	12	20
5.	Сучасні способи аранжування, зберігання та продовження «життя» у зрізаних квітів. 1.Білорусець Е.Ш. Квітникарство захищеного ґрунту. К.: Урожай, 1984. 218 с. 2. Дмитренко Л.В. Цветы в помещениях, на балконах и лоджиях, в кадках. Донецк: ООО «Аг-ство Мультипресс», 2007. 288 с.	10	20
Усього		82	110

7. Методи навчання

Методи навчання передбачають проведення лекцій з використанням презентацій, проведення практичних занять, які ґрунтуються на словесних (розповідь, пояснення, бесіда), наочних (ілюстрація, демонстрація,

спостереження) та практичних (натуральне обстеження рослин закритого ґрунту, розпізнавання тощо) методах.

9. Методи контролю

Для оцінювання знань під час вивчення дисципліни застосовується модульно-трансферна система оцінювання ECTS за 100-бальною (рейтинговою) системою. Після завершення вивчення навчального матеріалу в межах кожного змістовного модуля проводиться письмовий контроль у вигляді тесту. Хід виконання завдань систематично контролюється викладачем під час занять. Формою контролю даної дисципліни є екзамен.

10. Розподіл балів, які отримують студенти при формі контролю «екзамен»

Навчальна дисципліна передбачає екзамен, де нижче описано критерії та шкала оцінювання знань і умінь студентів, розподіл балів, що присвоюються студентами за різні види робіт (для екзамену – 70 балів протягом семестру, 30 – за підсумковою атестацією (екзамен)).

Шкала оцінювання навчальної діяльності студентів (екзамен)

Поточний (модульний) контроль											Підсумковий контроль	Сума	
Змістовий модуль 1			Змістовий модуль 2					Змістовий модуль 3				30	100
T1	T1	T1	T1	T2	T3	T4	T5	T1	T2	T3	T4		
5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5		

T1, T2 ... T12 – теми змістових модулів

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82 – 89	B	добре	
74 – 81	C		
64 – 73	D		
60 – 63	E	задовільно	
35–59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0 – 34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

11. Методичне забезпечення

Конспекти лекцій, методичні розробки до проведення практичних занять, навчальні посібники, нормативні документи, ілюстративні матеріали, природний матеріал.

1. Варлащенко Л.Г. Декоративні рослини закритого ґрунту та аранжування / Методичні вказівки до виконання практичних робіт для студентів ФЗН спеціальності 206 — „Садово-паркове господарство”. Умань: УНУС, 2019. 44 с.

2. Варлащенко Л.Г. Декоративні рослини закритого ґрунту та аранжування / Методичні вказівки до виконання практичних робіт для студентів спеціальності 206 — „Садово-паркове господарство”. Умань: УНУС, 2020. 64 с.

3. Мультимедійний пристрій, таблиці, рисунки.

12. Рекомендована література

Базова

1. Алдохина Т.В. Комнатные растения в вашем доме. Донецк: Сталкер, 2005. 352 с.: ил.

2. Алиев З.А., Гиль Л.С. Овощеводство и цветоводство защищенного грунта. К.: Урожай, 1990. 324 с.

3. Бабин Б.Н. Комнатные декоративно-лиственные растения. Миринда, 2000 г. 238 с.

4. Беспальченко Е.А. Тропические декоративные растения для дома, квартиры, офиса/Е.А. Беспальченко. Д.: ООО ПКФ «БАО», 2005. 240 с.

5. Білорусець Е.Ш. Квітникарство захищеного ґрунту. К.: Урожай, 1984. 218 с.

6. Бунин В. А. Цветоводство/В. А. Бунин. Львов: ВШ, 1986. 216 с.

7. Воронцов В. В. Комнатные растения/В. В. Воронцов. М., «Фитон+», 2000. 300 с.

8. Головнин Б.Н. Энциклопедия комнатного цветоводства. М.: Народное творчество, 2001. 296 с., ил.

9. Горбачова Г.Н., Мамедова Э.Т. Комнатные растения. Энциклопедия. М. ЗАО «Фитон», 2001. 184 с., ил.

10. Святенко Ю.Б. Кімнатне квітникарство / Ю.Б. Святенко. Х.: «Веста», 2009. 160 с.

11. Сквайр Дэвид. Новейшая энциклопедия комнатных растений. Книжный клуб: Харьков-Белгород, 2008. 159 с.

12. Д-р Д.Г. Хессайон. Все о комнатных растениях. М.: «Кладезь-Букс», 2003. 255 с.

13. Черевченко Т.М. Довідник квітникаря-любителя / Т.М. Черевченко та ін. Київ: Урожай, 1994. 368 с.

14. Юдина И.А. Комнатное цветоводство. И.А Юдина. 2002. 312 с.

Допоміжна

15. Дмитренко Л.В. Цветы в помещениях, на балконах и лоджиях, в кадках. Донецк: ООО «Аг-ство Мультипресс», 2007. 288 с.

16. Золотницкий Н. Цветы в легендах и преданиях. К.: Мистецтво 1999. 384 с.

17. Кужницкая В. Растения и их применение. История и современность / В. Кужницкая, М. Жиак. Варшава; Медицина, 1992. 212 с.

18. Скрипник И. Теплицы, парники, пленочные укрытия, оранжереи и другие укрывные сооружения. Донецк, 2012. 288 с.

19. Степура А.В. Енциклопедія домашнього декоративного квітництва: 500 корисних порад фахівців. Донецьк 2006. 384 с.

20. Сью Филлипс. Выращивание растений в цветочных горшках. Пер. с. англ. Е. Косилов. М.: КРОН-ПРЕСС, 2000. 104 с.

21. Д-р Д.Г. Хессайон. Все о теплицах и зимних садах. Изд-во «Кладезь-Букс», М., 2005. 128 с.

12. Інформаційні ресурси

Матеріали інтернет-сайтів:

1. Цветы и растения. Домашнее цветоводство. URL: www.eco.rea.ru

2. Комнатные растения. URL: www.flowers.bitrix.ru

3. Домашнее цветоводство. URL: www.web.vrn.ru

13. Зміни в освітній програмі

1. Оновлено шкалу оцінювання знань студентів.

2. Поновлено список базової та допоміжної літератури.